

Halsbetennelse

Dersom du har hyppige halsbetennelser, kan det være en fordel å fjerne mandlene.

Akutt halsbetennelse, også kalt tredagers halsesyke, er som regel en betennelse i mandlene og deres omgivelser. Sykdommen kan begynne med vanlig forkjølelse og etter en-to dager oppstår halssmerter.

Halsbetennelse kan oppstå alene eller i forbindelse med annen sykdom som for eksempel kysseyske, skarlagensfeber eller ved en av barnesykdommene.

Den bakterien som oftest gir halsbetennelse er *streptokokker*, en bakterie som ofte finnes i svelget hos friske, men da i mindre mengde.

En halsbetennelse (latin: tonsillitt) uten feber kan skyldes virusinfeksjon og skal da ikke behandles annet enn med smertestillende tabletter og varm drikke.

Hva er symptomene på halsbetennelse?

Halsen føles hoven og det er vondt å svelge. Lymfeknutene utenpå halsen kan også bli ømme og hovne.

Det kan følge høy feber med halsbetennelse.

Hva kan jeg gjøre selv for å bli kvitt halsbetennelsen?

Du bør ta smertestillende og febernedsettende tabletter.

Paracetamol eller Acetylsalicylsyrepreparater vil lindre ubehaget og gjøre det lettere å svelge.

Når bør jeg søke lege?

Kroppens immunforsvar greier nesten alltid å slå ned infeksjonen i løpet av tre-fire dager slik at det som regel er unødvendig å gå til lege.

En sjelden gang kan infeksjonen spre seg til vevet utenfor mandlen og gi halsbyll. Symptomene på det er gapevansker og kraftige, ensidige svelgsmerter. Da må du straks oppsøke lege.

Når bør jeg ta mandlene?

Dersom du har hatt mer enn tre halsbetennelser med feber hvert år de siste tre-fire årene, er det en fordel å fjerne halsmandlene.

Dersom du har hatt en halsbetennelse som er blitt komplisert med halsbyll, bør du også fjerne mandlene.

Hos barn hender det at mandlene blir så store at det er vanskelig å spise og puste, spesielt om natten. Da anbefales det å fjerne mandlene.

Hvordan foregår en fjernelse av halsmandlene?

Å fjerne mandler er en liten operasjon. Operasjonen tar fra en halv til én time og foregår praktisk talt alltid i full narkose. På mange øre-nese-halsavdelinger gjøres operasjonen ofte poliklinisk.

Man møter fastende om morgenen, opereres på formiddagen og ligger på en oppvåkingsstue noen timer før man drar hjem. Av og til ligger man til dagen etter, spesielt dersom operasjonen er langvarig, dersom man blør mye, dersom man har lang vei hjem eller bor alene.

Etter en fjernelse av mandlene har man vondt i halsen og det er vanskelig å svelge. Smertene gir seg etter hvert i løpet av sju-åtte dager. En må regne med to ukers sykemelding.

En sjelden gang oppstår etterblødning, dette skjer som regel innen ti dager etter operasjonen. Da dette kan være ganske alvorlig bør lege oppsøkes umiddelbart.